

„Vana Võrumaa“ ja Jaan Vahtra „Minu noorusmaalt“ I nende autorite noorpõlve kogemusi Võrumaalt osalt samast, osalt pisut varemast ajast. Nende kirjanduslikult vormivate autorite mälestiste kõrval on Paul Pinna „Minu eluteatril ja teatrielul“ puhtisikulooline väärtus.

Noorsookirjandusega on tegelnud nagu varemgi väga viljakalt Juhan Jaik, kes on avaldanud 1934. a. sel alal tervelt neli-viis teost. Umbes sama palju raamatuid on ilmunud teistelt (R. Rohult, E. Visnapuult jt.), kuid üldiselt jääb algupärane noorsookirjandus tõlkematerjali tulva ees varju.

Tõlkekirjanduse alal, nagu juba öeldud, pakutakse küll õige palju noorsoole, seevastu aga püsib maailmakirjanduse kõrgeimate saavutiste eestindamine peaaegu surnud punktil. „Looduse kroonine romaan“ ja „Tänapäeva romaan“ pole kaugelki laitusest ei valiku ega ka tõlke pooldest ja väljaspool neid seeriaväljaandeid ei ilmu peaaegu midagi. Loodetavasti parandab seisundit Eesti Kirjanduse Seltsi uus kavatsesetav perioodiline maailmakirjanduse tõlgete sari.

„Kroonise romaani“ paremaid numbreid võiks mainida G. Flaubert'i „Madame Bovary'd“, V. Blasco Ibáñez'i „Neetud maad“, F. Molnár'i „Flöödipuhujad inglit“ ja W. Sieroszewski' „Korea tantsijatari“. Väljaspool seda sarja ilmunud tõlkeist teenivad enam tähelepanu eesti kultuuriarengut filmiv soomlase E. Ståhlberg'i romaan „Päikese tõusu poole“, A. Kivi klassikaline soome komöödia „Nõmmekingsepad“ ja soome parima luule valimik „Soome laule ja ballaade“, (Soome antoloogia III), inglise kirjaniku R. Kipling'i „Kim“, vene kirjanduse populaarseim venivillemi kujutus — I. A. Gontšarov'i „Oblomov“, kogu H. Heine värssidest „Valik luuletusi“ ja poolakate